

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Den syge Mand

Citation: Drachmann, Holger: "Den syge Mand", i Drachmann, Holger: *Samlede poetiske Skrifter*, 1906-1909, s. 194. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann04tom-shoot-workid55834/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede poetiske Skrifter

Sin Potes kløftede Flade,
 Og Slaven skifter sit Stæde,
 Og knæler paa Stand hos den vældige ned:
 Dyret og Mennesket kender
 Hinanden som gamle Venner .....

Da lyder et Raab fra Bænke og Hynder,
 Og Pøbien dundrer af alle Kræfter:
 Naade!
 Og den ved et Vidunder frelste Synder,
 Med Dyret, som følger ham troligt efter,
 Kaldes for Kejseren frem
 At forklare den dunkle Gaade.
 Og Slaven fortæller. Fortællingen springer
 Som løbende Ild over Bænkene hen
 Og til Galleriet sig svinger.
 Og Circus drøner af Raabet igen:
 Frihed for begge! Vivat
 Løven, Androkles' Ven!

„Den syge Mand“.

Paris Febr. 77.

Hør Skovlenes Slag
 I det blikstille Vand!
 Se Tæpper og Flag
 Over Dampyachtens Rand,
 Spændt for at skygge
 Fra Bak og til Brygge
 Den hele Parade af krummede Rygge,
 Som venter et Vink af en eneste Mand!
 Hør Strengenes Stemmer
 Med Ekko fra Land!
 Paa Bakken er stillet et Spillemands Kor;
 Intet Tamtam, som Nerverne skræmmer,
 Vuggende Toner,
 En dæmpet Tenor,
 Tilpas for et Hoved, som Del af en Mand,
 Der rummer en *Abdul Hamids* Forstand,
 Og som bærer af alle de tyngende Kroner
 Den tungeste vel.

Saluterne drøne fra Fort og Kastel.
 Som skræmmet af Skuddene haster det lette,
 Smidige Skib over Havbugtens Slette;
 En flygtende Fugl.
 Mod Siderne pisker de brusende Hjul:
 To Vinger med blændende, bløde Fjer,
 Og Halsen den rækker sig, sort som Blæk,
 Ret op i Vejret, som stivnet af Skræk.
 Er Faren da nær? —
 Rundt omkring Bugten, hvor Øjet hviler,
 Slumrer Naturen i Fred og smiler.
 Men frygtssom haster den jagede Struds; —

Sultanen sejler paa Bosporus.

Sultanen hviler paa Tæpper og Puder,
 Paa tyrkiske Tæpper og Panterhuder.
 Dem arved han efter sin stakkels Broder,
 Som troned tre Maaneders Tid paa dem
 Og derpaa blev taget i Kost hos sin Moder
 I hendes Hjem.
 Den stakkels *Murad*; hans Tid var ej lang.
 Det ligger nu til Familien engang.

Sultanen ser over Rølingens Rand,
 De martrede Øjne staar fulde af Vand:
 Slaa op Parasollen! jag Lyset væk!
 — Der er Rædsel over de dirrende Træk,
 Der er haabløs Frygt i de hulede Kinder;
 Og dog er der Vagt baade for og bag.
 Men Sultanens Frygt er en egen Sag;
 Han fik i Present paa sin Fødselsdag
 Fem dejlige Tscherkesserinder.

Hvad Nytte, at blive kaldt Prins ved sin Daab,
 Padscha ved Tronbestigelsen?
 Hvad Nytte, at hedde de troendes Haab,
 Bolværk mod Russerbekrigelsen,
 En Frelser for Kassebesvigelsen?
 Hvad Nytte, at Softaen raabte Hurra
 I Pera den Aften, da *Murad* faldt fra,
 Og Baaalys og Fyrværkeri blev brændt a'

Paa alle Moskeernes Tinder? —

Fem dejlige Tsjerkesserinder!

Fra Kaukasus' Dale en Blomsterkrans,
Fem Roser i Bundt, *en* Blomst for hver Sans,
Og Sultanen sansed ej længe.
Det gik i Serailet med Sang og med Dans
Og med Lyst i den gamle Gænge.
Sultanen visned, men Blomsterne ej,
Han vandred paa Forhaand de troendes Vej
Til Paradishavernes Glæder
Blandt Houris med luftige Klæder.
Han kendte ej Kunsten at slaa sig til Taaf;
Salighed søgte han, straks, paa en Studs.
Salig han blev over Maade og Maal: —

Sultanen sejler paa Bosporus.

Sultanen støtter sit Hoved i Haand
Og mumler paa Murads Puder,
Mens Hovedet forover luder:
Zatra, din Kjortel har løse Baand,
Gulhyndi, dit Øje har Hingstens Ud,
Asra, Du var mig for klog og snild,
Meli, Du gjorde mig gal og vild;
Sufejma, Dig lod jeg forgive!
Hvorfor vilde Du læse og skrive? —

Han vinker. Musikken tier deroppe.
Igennem Alléen af bukkende Kroppe
Nærmer sig Svogeren, *Mahmud Damad*
Og bukker, og Sultanen spørger ham ad:
Du, Mahmud, det Skib, som derude ligger,
Hvad hedder det? — Mahmud han bukker og kigger
Og svarer: Padscha, jeg skætter
Ej stort om at bringe det Skib paa Talen,
Det ligger og venter paa ham, Generalen ...!
Padschaen knytter sin Haand og spytter:
Hovedet af ham Du hugger! —
Og Mahmud smiler og bukker.

Og atter spørger han: Mahmud, de Skibe,
Som ligger og hvæser med Dampbrørets Pibe,

Hvad er det for nogle, hvor skal de hen? —
 Mahmud han bukker og kigger igen,
 Løfter paa Taa sig og søger Balancen:
 Padscha, nu endte just Konferencen,
 De vantro Hunde de flytter! ...
 Padschaen ryster sin Næve og spytter:
 Hovedet af dem Du hugger! —
 Og Mahmud smiler og bukker.

Og Sultanen synker tilbage paa Puden.
 Saa løfter man Blikket fra Støvlesnuden,
 De krummede Rygge de rette sig atter,
 Man fatter,
 At Faren er endt — for en Timestid.
 Men hver en Læbe er kridende hvid.
 Skræmt er de alle, Ministre, Eunucher,
 Emirer, Vezirer og Mameluker.
 Selv Paschaen skælver i al sin Puds.

Sultanen sejler paa Bosphorus.

Han ligger og mumler og hider Negle:
 Sejle, bestandig sejle!
 De dumme Barberer vil bilde mig ind,
 Mit Hoved har godt af den svale Vind;
 Men naar man nu slet intet Hoved har ...?
 Han skriger, og op sig til Panden tæler,
 Og retter sig atter, og mumler: Tys,
 Lad Slaverne endelig ikke faa Nys ...
 Og sukker: Sulejma, Du døde;
 Hvem skal mig nu Livet forsøde? ...

Og atter glimter i Øjets Brand
 En Anelse frem hos den martrede Mand
 Om Kronen, han bærer, om Folk og om Land.
 Mahmud! han raaber, Mahmud, min Ven,
 Giv mig min *Midhat* tilbage igen!
 Jeg vil sælge mit Sølvtoj og skaffe Brød
 Til alle de Stakler, som lider Nød.
 Jeg vil give Soldaterne Lønning og Sold
 Af alle mine Penge i mit eget Chatol.
 Det er raadent det hele, jeg véd det saa godt:
 Jeg vil sælge mine Koner, mit kejserslige Slot.